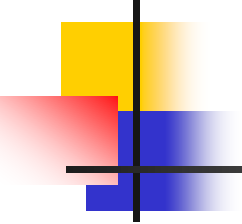

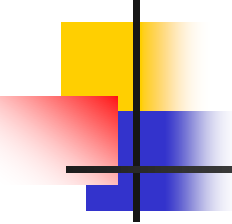
Masarykova základní škola, Stará Paka, okres Jičín

Název šablony:	PRIR2 – Inovace a zkvalitnění výuky v oblasti přírodních věd
Vzdělávací oblast/oblast dle RVP:	6 – Člověk a příroda
Okruh dle RVP:	6 – 4 - Zeměpis
Tematická oblast:	Česká republika
Název vzdělávacího materiálu (výstižný popis tématu):	Ústecký kraj Žák získá konkrétní představu o funkci kraje jako správní jednotky, přírodních zajímavostí a jeho hospodářského postavení v rámci České republiky. Materiál slouží k výkladu, shrnutí učiva a opakování.
Kód vzdělávacího materiálu:	Prir- ...
Ročník:	IX.
Datum odučení vzdělávacího materiálu:	
Jméno autora:	Mgr. Pavel Antoš

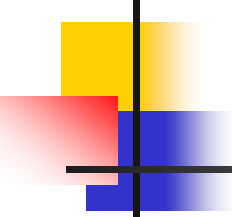
Ústecký kraj

Základní údaje

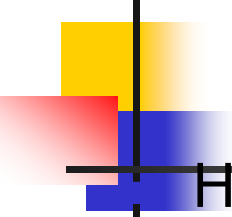
- Krajské město: Ústí nad Labem
- Rozloha: 5 335 km²
- Počet obyvatel: 830 371
- Hustota zalidnění: 158 obyvatel/km²
- Nejvyšší bod: Klínovec (1 244 m)
- Historické země: Čechy
- Počet okresů: 7

Poloha kraje

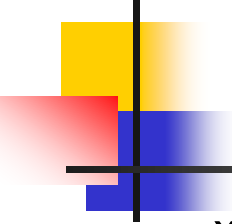
- **Ústecký kraj** leží na severozápadě Čech. Na východě sousedí s **Libereckým krajem**, na jihovýchodě se **Středočeským krajem**, na jihu má kratičký úsek společné hranice s **Plzeňským krajem**, na jihozápadě hraničí s **Karlovarským krajem**.
- Nejdelší úsek společné hranice má s německou spolkovou zemí **Sasko** (Sachsen) na severozápadě.
- Území kraje je vymezeno územími okresů: **Děčín, Ústí nad Labem, Litoměřice, Teplice, Louny, Most a Chomutov**

Přírodní podmínky

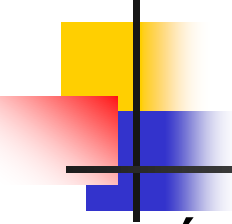
Hranici s Německem tvoří z větší části hřeben **Krušných hor**, které pokračují do Karlovarského kraje. Nejvyšší hora pohoří, 1 244 m vysoký **Klínovec**, leží na hranici obou krajů. Na severní hranici přechází pásmo hor v **Labské pískovce** s unikátními skalními městy, soutěskami a věžemi až 400 m n. m. Ve vnitrozemí vyniká sopečné **České středohoří** s nejvyšším vrcholem **Milešovkou**. Místo, kde **Labe u Hřenska** opouští české území, je naopak **nejnižším bodem republiky (115 m)**.

- Většinu území kraje odvodňuje **Labe**, jehož nejvýznamnějšími přítoky v kraji jsou **Ohře a Ploučnice**.
- Nejdůležitějším chráněným územím je **Národní park České Švýcarsko**, zahrnující část Labských pískovců. V kraji jsou i další chráněné krajinné oblasti, přírodní parky a maloplošná chráněná území.

Obyvatelstvo

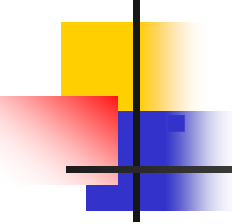
- Převážná část obyvatelstva byla historicky německá, proto bylo území kraje před II. světovou válkou odtrženo od Československa a připojeno k Německu.
- Po válce bylo nappak německé obyvatelstvo odsunuto a území osídleno Čechy, Slováci, volyňskými Čechy a Romy.
- V 60.-80. letech docházelo k rozsáhlému a systematickému poškozování krajinného rázu oblastí kraje, které bylo způsobeno především důlní činností. Těžbě uhlí ustoupilo také mnoho obcí se svou mnohasetletou historií, včetně starého královského města Mostu.
- Po Listopadu 1989 dochází v první polovině 90. let nejen k útlumu těžby hnědého uhlí, ale také celého sektoru těžkého průmyslu.

Průmysl, zemědělství, doprava

- Ústecký kraj se mezi kraji České republiky vyznačuje výraznou orientací hospodářství na oblasti těžkého průmyslu. Na území podkrušnohorské pánevní oblasti se nacházejí vydatná ložiska hnědého uhlí (**Chomutovsko-mostecká hnědouhelná pánev**), jehož zdejší zásoby tvoří nejvýznamnější energetický zdroj České republiky. V této souvislosti došlo v této oblasti k velkému rozvoji v dobývání a chemického a energetického zpracování uhlí.
- V blízkosti uhelných povrchových dolů se nacházejí největší české uhelné elektrárny (Prunéřov, Tušimice, Ledvice a Počerady).

Hospodářství - pokračování

Významně je zastoupen průmysl chemický. V **Záluží u Mostu** (dnešní Litvínov) se nachází největší česká **rafinérie ropy** (120 tis. barelů ropy denně), na jejichž produkty navazuje chemický průmysl zpracovatelský (výroba polymerů, amoniaku, vodíku, kyslíku, **motorových paliv, topných olejů** apod.). Přímo v krajském městě Ústí nad Labem je významný chemický průmysl (výroba epoxidových pryskyřic, chloru, hydroxidu sodného, vodíku, **barviv, umělých drahokamů** aj.) a průmysl potravinářský (výroba **pracích a čisticích prostředků**, zubních past, kosmetiky, jedlých tuků a olejů a motorové bionafty). V Lovosicích je významná výroba **umělých hnojiv** a **viskóзовých vláken**.

- Papírenský průmysl (Štětí), průmysl stavebních hmot (cementárna Cízkovice), průmysl zpracování železných kovů (Chomutov) a mědi (Povrly), průmysl textilní (Varnsdorf) a keramický (Teplice).
- V regionu je též zastoupeno **vinařství** (Roudnice nad Labem, Velké Žernoseky) a **pivovarnictví** (Litoměřice, Zatec, Velké Březno). Zatecko je charakteristické pěstováním **chmele**.
- Ústecko (zvláště okresy Most, Chomutov a Teplice) patří k oblastem s **nejvyšším počtem nezaměstnaných** nejen v rámci kraje, ale také v rámci celé země. V oblastech s nejvyšší mírou nezaměstnanosti (okres Most) je nezaměstnaný každý pátý práceschopný člověk.

Ústecký kraj - procvičování

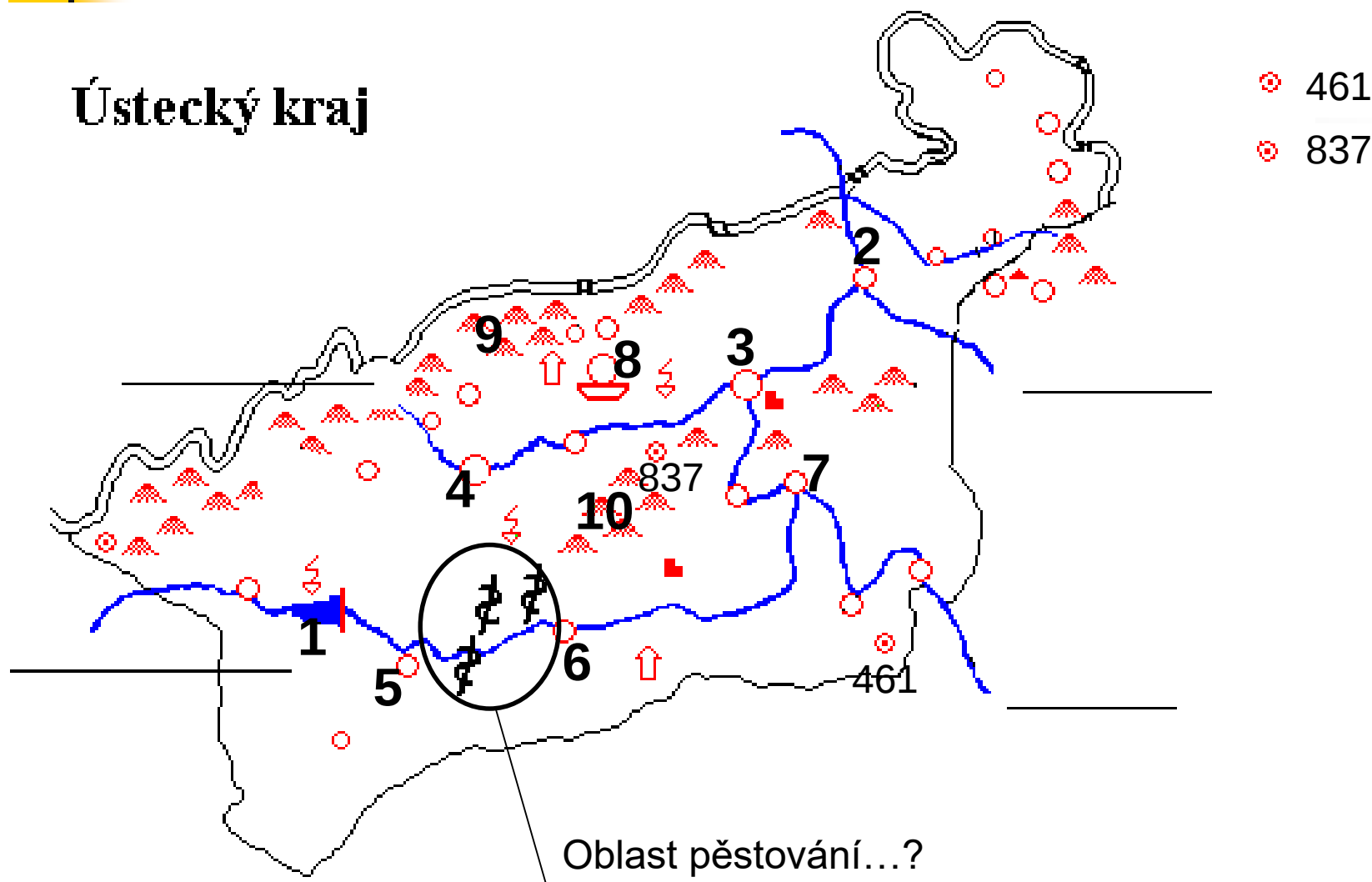
Elektrárna Prunéřov I a Elektrárna Prunéřov II

Hora Říp

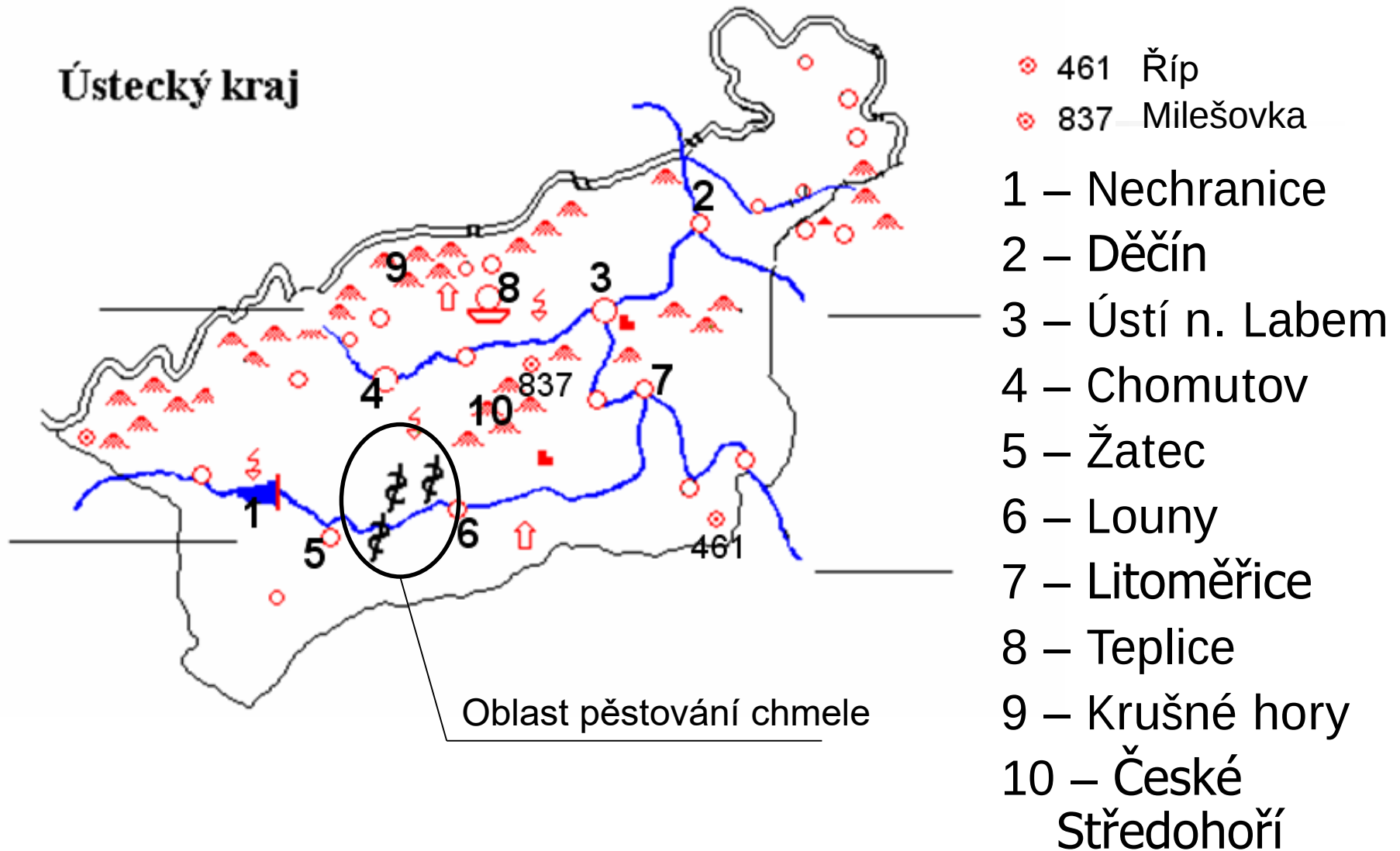
Doplň chybějící pojmy

Ústecký kraj

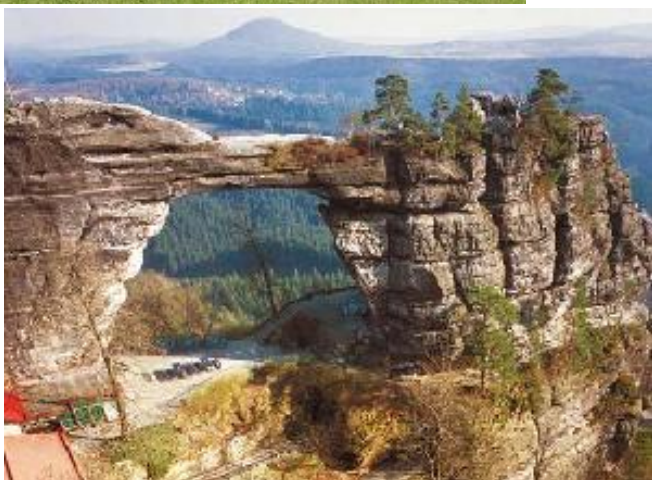
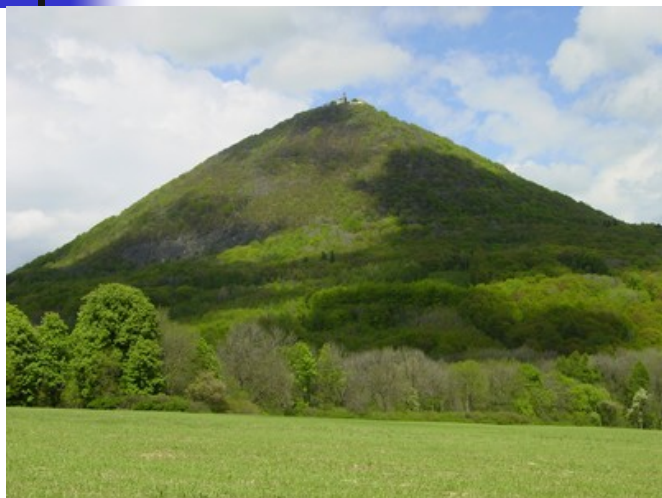
Jaké CHKO a NP se nachází v Ústeckém kraji?

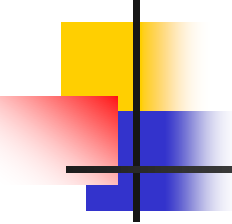
Doplň chybějící pojmy - řešení

Doplň k obrázkům pojmy

Milešovka, Porta Bohemica, Bílina, Pravčická brána

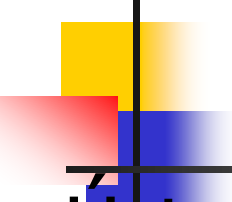

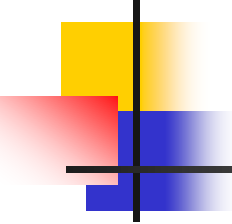
Přiřad' k městům pojmy

- Terezín
- Duchcov
- Ústí nad Labem
- Chomutov
- Most
- Teplice
- Litoměřice
- Litvínov
- Zahrada Čech
- Kamencové jezero
- Mariánský kostel, autodrom
- Lázně
- Rafinerie ropy
- SETUZA, Mariánský most
- Pevnost a židovské ghetto
- Přechodně zde žil Giacomo Casanova

Závěrečné shrnutí

- Ústecký kraj je jedna z nejprůmyslovějších oblastí ČR (těžební průmysl – hnědé uhlí, tepelné elektrárny, chemický průmysl) a díky tomu patří tato oblast k nejhustěji osídleným a nejvíce poškozeným přírodním oblastem ČR.
- Žatecko a Lounsko, které leží ve stínu Krušných hor, patří k významné chmelařské oblasti ČR.

Seznam literatury

- Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií
Česká republika, Fortuna 2005
 - http://www.jindrichpolak.wz.cz/skola_prezentace9.php
 - <http://cs.wikipedia.org/wiki/Elektřina>
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Stejný_kraj
-
- Materiál je určen pro bezplatné využívání pro potřeby výuky a vzdělávání.
Jakékoli další využití podléhá Autorskému zákonu.